

Sociale Verzekeringsbank

***EINDRAPPORTAGE
ONDERZOEK UITWONENDE KINDEREN
MAROKKO EN TURKIJE
2008***

12 juni 2009

Inhoudsopgave:

Pagina:

1	Inleiding en samenvatting	2
2	Eindresultaten onderzoeken uitwonende kinderen in cijfers	4
2.1	<i>Juridisch kader</i>	4
2.2	<i>Totalen eindresultaten Marokko en Turkije</i>	4
2.3	<i>Marokko</i>	5
2.4	<i>Eindresultaten afhandeling Marokko</i>	6
2.4a	<i>Enkelvoudige kinderbijslag</i>	6
2.4b	<i>Tweevoudige kinderbijslag</i>	7
2.4c	<i>Bezwaar & Beroep</i>	8
2.5	<i>Turkije</i>	8
2.6	<i>Eindresultaten afhandeling Turkije</i>	9
2.6a	<i>Bezwaar & Beroep</i>	10
3	Bevindingen vanuit het veldonderzoek	12
3.1	<i>Werkwijze</i>	12
3.2	<i>Bevindingen</i>	12
3.3	<i>Aanmelding “uitwonend”</i>	13
4	Bevindingen vanuit de afhandeling	14
4.1	<i>Gevalsbehandeling</i>	14
4.2	<i>Fraudealertheid</i>	14
4.3	<i>Presentatieplicht</i>	14
4.4	<i>Bewijsvoering</i>	15
4.5	<i>Begripsdefiniëring</i>	15
5	Genomen maatregelen	16
5.1	<i>Integrale controle</i>	16
5.2	<i>Schriftelijke verklaring aanvrager (voorafgaand aan toekenning)</i>	16
5.3	<i>Bewijslast bij aanvrager en bijbehorende verplichtingen</i>	16
5.4	<i>Uitbreiding onderzoeksmogelijkheden bij aanvraag 2-voudige KB</i>	17
5.5	<i>Nadere precisering criteria “uitwonend” en “huishouden”</i>	18
5.6	<i>Aanscherping beleid omtrent gevalsbehandeling</i>	18

1. Inleiding en samenvatting

Inleiding

Bij de uitvoering van regelingen, waaronder de kinderbijslag, richt de SVB zich niet alleen op het tijdig verstrekken van uitkeringen en het geven van voorlichting, maar ook op handhaving. Het handhavingsbeleid van de SVB bestaat onder andere uit informatieverstrekking rondom rechten en plichten en het uitvoeren van controles. Dit eindrapport richt zich op controle naar de rechtmatigheid van tweevoudige kinderbijslag in Marokko en Turkije in het schooljaar 2007/2008.

In 2008 werd in totaal ten behoeve van 3.502.314 kinderen kinderbijslag verstrekt, waarvan 46.828 in het buitenland waaronder 5.375 kinderen in Marokko en 2.497 kinderen in Turkije.

Sinds het schooljaar 2002/2003 worden de studerende kinderen van 16 jaar en ouder in Marokko en Turkije integraal gecontroleerd op schoolgaand zijn door de bureaus voor sociale zaken in Rabat en Ankara. In het schooljaar 2007/2008 is, naast het schoolgaand zijn, ook specifiek controle gehouden op het uitwonend zijn van kinderen (ook jonger dan 16 jaar) ten behoeve van wie tweevoudige kinderbijslag wordt verstrekt of was aangevraagd.

Aanleiding hiertoe was een, als gevolg van de resultaten van een tiental onderzoeken naar het uitwonend zijn die vanuit de gevalsbehandeling in Marokko zijn uitgevoerd, gerezen vermoeden van een verhoogd handhavingsrisico met betrekking tot uitwonende kinderen. In dit eindrapport wordt alleen ingegaan op de onderzoeken die gericht waren op het uitwonend zijn van kinderen in Marokko en Turkije ten behoeve van wie tweevoudige kinderbijslag is toegekend of aangevraagd.

Samenvatting

In het eerste kwartaal 2008 stonden in het kinderbijslagbestand in Marokko 189 en in Turkije 182 kinderen voor wie tweevoudige kinderbijslag is aangevraagd of toegekend, als uitwonend studerend geregistreerd. Dit betekent dat 3,5% en 7,8% van het totale aantal kinderbijslagkinderen in Marokko respectievelijk Turkije als uitwonend stonden geregistreerd. Van het totale uitgekeerde bedrag aan kinderbijslag voor kinderen in Marokko kwam 7,6% voor rekening van de groep uitwonende kinderen. In Turkije lag dit percentage op 17,1.

Door de bureaus voor sociale zaken in Rabat en Ankara is de situatie van in totaal 239 uitwonende kinderen met tweevoudige kinderbijslag onderzocht¹. Het bureau in Rabat constateerde dat 81 van de 150 in Marokko onderzochte uitwonende kinderen mogelijk niet als zodanig konden worden beoordeeld. Van de 89 op uitwonend zijn onderzochte kinderen in Turkije heeft het bureau in Ankara dit bij 27 kinderen geconstateerd. In alle 108 gevallen bleek op het adres waar de kinderen volgens opgave uitwonend zouden zijn, ten minste één wettige ouder voor langere tijd te verblijven.

Afhandeling en conclusies

De 108 gevallen waarin de bureaus in Rabat en Ankara hebben geconstateerd dat de kinderen mogelijk niet uitwonend waren, zijn ter behandeling overgedragen aan de vestigingskantoren. Vóór 1 mei 2009 is door de SVB in alle gevallen een beslissing genomen.

¹ Voor het onderzoek naar uitwonende kinderen in Marokko en Turkije in het schooljaar 2007/2008 is uitgegaan van het aantal kinderen ten behoeve van wie tweevoudige kinderbijslag per peildatum 1 oktober 2007 was toegekend of aangevraagd. Dit aantal wijkt af van de cijfers over het eerste kwartaal 2008.

Van de 108 gevalsbehandelingen waar onregelmatigheden zijn geconstateerd, heeft dat in 84 gevallen geleid tot herziening of beëindiging van het recht op (tweevoudige) kinderbijslag, vaak in combinatie met terugvordering (met terugwerkende kracht), boetes of overdracht van de zaak aan Fraude en Opsporing.

Per 1 mei 2009 is het totaalbedrag aan terugvorderingen vastgesteld op €307.666,61, in afwachting van nog lopende vervolgonderzoeken en de afhandeling van bezwaarschriften.

Genomen maatregelen

Na verschijning van de eerste interne tussenrapportage heeft de SVB besloten ook in het schooljaar 2008/2009 een integrale controle te laten uitvoeren naar uitwonende kinderen in Turkije en Marokko en nader onderzoek te verrichten naar andere landen waar tweevoudige kinderbijslag wordt toegekend. De resultaten van deze controles worden in de jaarlijkse handhavingrapportage opgenomen.

De SVB heeft aansluitend diverse maatregelen getroffen dan wel in gang gezet ter aanscherping van het beleid. Doel hiervan is het risico van misbruik terug te brengen en de handhavingmogelijkheden te verbeteren. Een deel van de maatregelen is met terugwerkende kracht of per direct ingevoerd:

1. Voortzetting integrale controles op alle uitwonende kinderen in Marokko en Turkije in schooljaar 2008/2009 en in schooljaar 2009/2010 en nader onderzoek naar andere landen.
2. Invoering vereiste schriftelijke verklaring aanvrager dat niet één van de (of beide) ouders bij het kind woont en dat beide ouders op de hoogte zijn van de voorwaarden voor het verkrijgen van tweevoudige kinderbijslag.
3. Omkering bewijslast: aanvrager moet aantonen dat een kind werkelijk uitwonend is.
4. Uitbreiding onderzoeksmogelijkheden bij aanvraag.
5. Verwerking en precisering criteria 'uitwonend' en 'huishouden' in instructie- en voorlichtingsmateriaal van de SVB (o.a. 46 dagen-grens verblijf ouder bij kind).
6. Aanscherpingen beleid omtrent gevalsbehandeling ter verhoging van de fraudealertheid en beperking risico's.

Een en ander wordt in paragraaf 5 nader toegelicht.

Het onderzoek naar uitwonende kinderen in Marokko en Turkije in het schooljaar 2007/2008 wordt met dit eindrapport afgesloten.

Leeswijzer

In paragraaf 2 worden de resultaten verder uitgewerkt. In paragraaf 3 worden de bevindingen vanuit het veldonderzoek weergegeven en in paragraaf 4 de bevindingen vanuit de afhandeling. In paragraaf 5 worden de genomen en nog te nemen maatregelen vermeld.

2. Eindresultatenonderzoeken uitwonende kinderen in cijfers

2.1 Juridisch kader

Juridisch kader wordt gegeven in artikel 7, lid 3 van de AKW:

“Een kind dat jonger is dan 16 jaar telt voor twee kinderen als het door de verzekerde grotendeels wordt onderhouden en het door of in verband met het volgen van onderwijs of een beroepsopleiding niet tot het huishouden van verzekerde noch als eigen kind, aangehuwd kind of pleegkind tot het huishouden van een ander behoort, of in verband met ziekte of gebreken niet tot het huishouden van verzekerde behoort noch als eigen kind, aangehuwd of pleegkind tot het huishouden van een ander behoort.

Een kind van 16 of 17 jaar telt voor twee kinderen als het door de verzekerde grotendeels wordt onderhouden en niet tot het huishouden van de verzekerde behoort noch als eigen kind, aangehuwd kind of pleegkind tot het huishouden van een ander.”

2.2 Totalen Eindresultaat Marokko en Turkije.

Door de bureaus voor sociale zaken in Rabat en Ankara is de situatie van in totaal 239 kinderen met tweevoudige kinderbijslag, die allen als uitwonend zijn aangemeld, onderzocht. Het bureau in Rabat constateerde dat 81 van de 150 in Marokko onderzochte uitwonende kinderen mogelijk niet als zodanig konden worden beoordeeld. Van de 89 op uitwonend zijn onderzochte kinderen in Turkije heeft het bureau in Ankara dit bij 27 kinderen geconstateerd. In alle gevallen bleek op het adres waar de kinderen volgens opgave uitwonend zouden zijn, ten minste één wettige ouder voor langere tijd te verblijven.

In navolgende paragrafen zijn de resultaten van de huisbezoeken in Marokko en Turkije en de gevalsbehandelingen toegelicht.

In alle 108 gevallen is voor 1 mei 2009 een beslissing genomen. Onderstaande tabel geeft het totaaloverzicht van de resultaten van de afhandeling weer.

Resultaat afhandeling	Marokko	Turkije	Totaal
Herziening en terugvordering	47	21	68
Herziening naar enkelvoudige kinderbijslag, geen terugvordering	7	1	8
Beëindiging recht, geen terugvordering	7	1	8
Handhaving recht	20	4	24
Totaal	81	27	108

(tabel 1)

Tabel 2 is een weergave van het totaal aantal terugvorderingen waarbij een verdeling is gemaakt naar terugvordering waarbij een administratieve boete is opgelegd en terugvordering waarbij mogelijk ook aangifte zal worden gedaan bij het Openbaar Ministerie. Aangifte kan worden gedaan als het teruggevorderde bedrag (per gezin) de €10.000,- overstijgt. Deze zaken worden overgedragen aan Fraude en Opsporing. Boetes worden vastgesteld conform de Wet boeten, maatregelen terug- en invordering sociale zekerheid (Wet BMT).

Terugvorderingen kinderbijslag	Marokko	Turkije	Totaal
Terugvordering met boete	34	9	43
Terugvordering en overdracht Fraude & Opsporing	12	12	24
Terugvordering geen boete	1		1
Totaal	47	21	68

(Tabel 2)

Tegen de naar aanleiding van deze beslissingen afgegeven beschikkingen zijn ten aanzien van 37 kinderen (27 in Marokko, 10 in Turkije) bezwaarschriften ingediend. Niet alle zaken waarbij na afhandeling een terugvordering is ingesteld, hebben in bezwaar stand gehouden. In 5 gevallen moest in bezwaar alsnog van terugvordering worden afgezien. In een aantal zaken is de bezwaarprocedure nog niet afgerond.

Onderstaande tabel is een overzicht van de stand van zaken per 1 mei 2009. Hierin zijn de inmiddels afgehandelde bezwaarzaken verwerkt.

Totaal Terugvordering	TV aantal	Boete aantal	TV bedrag	Boete bedrag
Turkije	20	9	€ 115.713,90	€ 2.350,00
Marokko	43	30	€ 191.952,71	€12.011,00
Totaal	63	39	€ 307.666,61	€14.361,00

(tabel 3)

2.3 Marokko

In oktober 2007 is door de SVB aan het bureau voor sociale zaken in Rabat een lijst overhandigd met daarop de gegevens van 591 kinderen van wie het schoolgaand zijn diende te worden onderzocht. Op deze lijst stonden 109 kinderen voor wie tweevoudige kinderbijslag is aangevraagd op grond van uitwonend zijn. In deze gevallen was de opdracht aan het bureau in Rabat om naast het schoolgaand zijn ook door middel van een huisbezoek het uitwonend zijn van deze kinderen vast te stellen. Naast de centraal aangeleverde lijst van te onderzoeken kinderen in Marokko, heeft het bureau nog 62 individuele onderzoeksverzoeken naar uitwonend zijn ontvangen van de verschillende vestigingskantoren (VK's).

In 2008 zijn er in Marokko ten aanzien van 150 uitwonende kinderen huisbezoeken afgelegd. Van de 109 kinderen van de lijst van de SVB zijn de woonadressen van 88 kinderen bezocht. De resterende 21 onderzoeken zullen in de tweede helft van 2009 alsnog worden gedaan. De 62 verzoeken om onderzoek van de VK's zijn alle door het bureau in Rabat afgehandeld.

Marokko	Op verzoek van VK	Lijst SVB	Totaal
Uitwonend /Onzeker	27	54	81
Uitwonend /Akkoord	35	34	69
Totaal	62	88	150

(tabel 4)

Uit bovenstaande tabel blijkt dat bij 81 van de 150 door het bureau bezochte kinderen met betrekking tot het uitwonend zijn onregelmatigheden zijn geconstateerd. In alle gevallen bleek op het adres waar de kinderen volgens opgave uitwonend zouden zijn, ten minste één wettige ouder voor langere tijd te verblijven. Voor deze 81 kinderen werd door 42 AKW-verzekerden kinderbijslag aangevraagd.

Marokko	Uitwonend akkoord	Uitwonend onzeker	Totaal
Jonger dan 16 jr.	54	53	107
16, 17 jarigen.	15	28	43
Totaal	69	81	150

(tabel 5)

Niet in alle gevallen waarbij het bureau onregelmatigheden heeft geconstateerd met betrekking tot het uitwonend zijn van de kinderen, werd tweevoudige kinderbijslag uitgekeerd. Voor 19 kinderen, die volgens opgave van de klant uitwonend waren maar naar de bevinding van het bureau mogelijk niet als uitwonend kunnen worden beschouwd, werd slechts enkelvoudige kinderbijslag uitgekeerd. Dat had twee redenen. Ofwel de verzekerde kon niet aantonen te voldoen aan de onderhoudseis voor tweevoudige kinderbijslag. Ofwel de aanvraag voor tweevoudige kinderbijslag was nog in behandeling en dus vooralsnog niet uitgekeerd.

Aantal onzeker gevallen Marokko			
Kinderbijslag	enkelvoudig	tweevoudig	Totaal
<16 jaar	13	40	53
16, 17 jarigen	6	22	28
Totaal	19	62	81

(tabel 6)

2.4 Eindresultaten afhandeling Marokko.

Ten aanzien van de in tabel 6 genoemde 81 kinderen is inmiddels door de SVB een beslissing genomen.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de resultaten van de afhandeling van deze 81 gevallen

Resultaat afhandeling	Enkelvoudig	Tweevoudig	Totaal
Herziening en terugvordering	1	46	47
Herziening naar enkelvoudige kinderbijslag, geen terugvordering	-	7	7
Beëindiging recht, geen terugvordering	2	5	7
Handhaving recht	16	4	20
Totaal	19	62	81

(tabel 7)

2.4a Enkelvoudige kinderbijslag

Voor 19 van deze 81 kinderen is nooit tweevoudige kinderbijslag uitgekeerd, omdat de aanvrager om kinderbijslag ten behoeve van deze kinderen niet kon aantonen te voldoen aan de onderhoudseis om in aanmerking te komen voor tweevoudige kinderbijslag of omdat de SVB alvorens tot uitkering van tweevoudige kinderbijslag over te gaan eerst een onderzoek naar het uitwonend zijn door het bureau in Rabat heeft laten instellen. Het mogelijk niet uitwonend zijn van deze kinderen heeft derhalve niet geleid tot aanpassing van het recht op kinderbijslag.

Notabene:

Het onderzoek onder deze kinderen heeft in één geval geleid tot een terugvordering van de uitgekeerde kinderbijslag alsmede een administratieve boete. Tijdens het onderzoek is gebleken dat één van de kinderen voor wie tweevoudige kinderbijslag werd aangevraagd geen eigen kind was maar een kleinkind voor wie geen recht op kinderbijslag bestaat. Tevens is bij twee kinderen het recht op kinderbijslag per eerste gelegenheid beëindigd omdat gebleken is dat beide ouders sinds korte tijd in Marokko woonden waardoor zij niet meer verzekerd waren voor de AKW.

2.4b Tweevoudige kinderbijslag

Terugvordering

Van de in totaal 62 kinderen voor wie tweevoudige kinderbijslag werd uitgekeerd is bij 46 kinderen het recht op kinderbijslag herzien en het ten onrechte uitgekeerde bedrag aan tweevoudige kinderbijslag teruggevorderd.

Terugvorderingen tweevoudige kinderbijslag Marokko	aantal
Terugvordering met boete	33
Terugvordering en overdracht Fraude & Opsporing	12
Terugvordering geen boete	1
Totaal	46

(tabel 8)

Bij 33 kinderen is naast een herstelbeschikking en terugvordering ook een administratieve boete opgelegd aan de aanvrager om kinderbijslag. Ten aanzien van 12 kinderen is de zaak na terugvordering overgedragen aan de afdeling Fraude & Opsporing (F&O) van de Sociale Verzekeringsbank. De afdeling F&O zal in deze gevallen na overleg met het Openbaar Ministerie mogelijk overgaan tot aangifte tegen de verzekerden (het betreft hier 7 verzekerden). Mocht het O.M. besluiten niet tot vervolging van deze verzekerden over te gaan, zal alsnog een administratieve boete worden opgelegd. In één geval is wel teruggevorderd maar geen boete opgelegd. Het betreft hier een kind dat inmiddels niet meer schoolgaand is en weer bij de ouders woont maar over wie de school verkeerde informatie had verstrekt.

Herziening naar enkelvoudige kinderbijslag

Ten aanzien van 7 kinderen is het recht per eerste gelegenheid herzien naar enkelvoudige kinderbijslag maar is (nog) geen terugvordering ingesteld met betrekking tot de ten onrechte uitgekeerde tweevoudige kinderbijslag in het verleden. Het betreft hier kinderen bij wie de SVB van oordeel is dat geen recht op tweevoudige kinderbijslag bestaat, maar de datum vanaf wanneer dat het geval is, nog nader onderzocht moet worden. De vervolgonderzoeken in Marokko hiertoe zijn nog niet afgerond. Na afronding van deze vervolgonderzoeken zal de SVB beoordelen of alsnog tot een terugvordering zal worden overgegaan.

Beëindiging recht

Bij 5 kinderen is het recht op kinderbijslag per eerste gelegenheid beëindigd. Ook ten aanzien van deze kinderen is (nog) geen terugvordering ingesteld met betrekking tot de ten onrechte uitgekeerde tweevoudige kinderbijslag in de voorliggende periode. In deze gevallen is gebleken dat beide ouders bij de kinderen in Marokko verblijven en niet meer verzekerd zijn voor de AKW. Met betrekking tot de voorliggende periode lopen hiertoe nog onderzoeken in Marokko.

Na afronding van deze vervolgonderzoeken zal de SVB beoordelen of alsnog tot een terugvordering van het gehele bedrag aan uitbetaalde kinderbijslag kan worden overgegaan.

Handhaving recht

Ten aanzien van 4 kinderen is het recht op tweevoudige kinderbijslag ongewijzigd gehandhaafd. Hier konden de ouders alsnog door middel van bewijzen aannemelijk maken dat het verblijf bij de kinderen in Marokko slechts van tijdelijke aard was geweest.

2.4c Bezwaar & Beroep

De SVB heeft inmiddels een beslissing genomen ten aanzien van alle 81 kinderen waarvan het bureau voor sociale zaken te Rabat constateerde dat deze mogelijk niet uitwonend waren. Tegen de naar aanleiding van deze beslissingen afgegeven beschikkingen zijn ten aanzien van 27 kinderen bezwaarschriften ingediend :

Bij 12 kinderen zijn de bezwaarschriften ongegrond verklaard.

Bij 7 kinderen is het bezwaarschrift gegrond verklaard. Van deze 7 kinderen is bij 4 kinderen een terugvordering ingesteld die in de bezwaarprocedure geen stand heeft gehouden aangezien de SVB van mening was dat de rapportages van het bureau onvoldoende bewijzen bevatten om een terugvordering te rechtvaardigen. Ten slotte is een zaak in bezwaar gegrond verklaard ten aanzien van 3 kinderen waarvan het recht op kinderbijslag was omgezet naar enkelvoudige kinderbijslag. In de bezwaarprocedure kon de moeder van de kinderen alsnog aannemelijk maken grotendeels in Nederland te verblijven dus geen huishouden te vormen met haar kinderen in Marokko.

Bij 8 kinderen is het bezwaarschrift nog in behandeling.

De in dit rapport vermelde eindresultaten hebben betrekking op de stand van zaken per 1 mei 2009. In een aantal gevallen is de beslissing tot terugvordering recent genomen. De verzekerden kunnen nog tegen de hierop genomen beschikking in bezwaar gaan.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totale bedrag aan terugvorderingen en boetes met betrekking tot de onrechtmatig verkregen kinderbijslag voor de uitwonende kinderen in Marokko per 1 mei 2009.

Marokko	Aantal kinderen	Bedrag
Terugvordering	43	€191.952,71
Boetes	30	€ 12.014,00
Totaal		€ 203.966,71

(tabel 9)

2.5 Turkije

In oktober 2007 is door de SVB aan het bureau voor sociale zaken in Ankara een lijst aangeleverd met daarop de gegevens van 308 kinderen van wie het schoolgaand zijn moest worden onderzocht. Op deze lijst stonden 89 kinderen voor wie tweevoudige kinderbijslag is aangevraagd of toegekend op grond van uitwonend zijn. In deze gevallen was de opdracht aan het bureau in Ankara om naast het schoolgaand zijn ook door middel van een huisbezoek het uitwonend zijn van deze kinderen vast te stellen.

Aan het bureau zijn door de vestigingskantoren geen individuele verzoeken tot huisbezoek van uitwonende kinderen aangeboden.

Van de 89 kinderen die zowel op schoolgaand als op uitwonend zijn gecontroleerd waren er 63 jonger dan 16 jaar ten behoeve van wie tweevoudige kinderbijslag was verstrekt of aangevraagd.

De adressen van al deze uitwonende kinderen zijn bezocht. De huisbezoeken ter verificatie van uitwonend zijn hebben tot onderstaand resultaat geleid.

Turkije	Uitwonend akkoord	Uitwonend onzeker	Totaal
Jonger dan 16 jr.	44	19	63
16, 17 jarigen	18	8	26
Totaal	62	27	89

(tabel 10)

Uit bovenstaande tabel blijkt dat bij 27 van de 89 door het bureau bezochte kinderen met betrekking tot het uitwonend zijn onregelmatigheden zijn geconstateerd. In alle gevallen bleek op het adres waar de kinderen volgens opgave uitwonend zouden zijn, ten minste één wettige ouder voor langere tijd te verblijven. Voor deze 27 kinderen werd door 16 AKW-verzekerden kinderbijslag aangevraagd.

Van de kinderen van wie het bureau constateerde dat het uitwonend zijn mogelijk niet in orde was werd voor 1 kind enkelvoudige kinderbijslag toegekend. De reden hiervan was dat de verzekerde niet kon aantonen te voldoen aan de onderhoudseis voor tweevoudige kinderbijslag

Aantal onzeker gevallen Turkije			
Kinderbijslag	enkelvoudig	tweevoudig	Totaal
<16 jaar	1	18	19
16, 17 jarigen		8	8
Totaal	1	26	27

(tabel 11)

2.6 Eindresultaten afhandeling Turkije.

Ten aanzien van de in tabel 11 genoemde 27 kinderen is inmiddels een beslissing genomen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de resultaten van de afhandeling van deze 27 gevallen

Resultaat afhandeling	Enkelvoudig	Tweevoudig	Totaal
Herziening en terugvordering		21	21
Herziening naar enkelvoudige kinderbijslag, geen terugvordering		1	1
Beëindiging recht, geen terugvordering		1	1
Handhaving recht	1	3	4
Totaal	1	26	27

(tabel 12)

Terugvordering

Van de in totaal 26 kinderen voor wie tweevoudige kinderbijslag werd uitgekeerd, is bij 21 kinderen het recht op kinderbijslag herzien en het ten onrechte uitgekeerde bedrag aan tweevoudige kinderbijslag teruggevorderd.

Terugvorderingen tweevoudige kinderbijslag Turkije	aantal
Terugvordering met boete	9
Terugvordering overdracht Fraude & Opsporing	12
Totaal	21

(tabel 13)

Bij 9 kinderen is naast een herstelbeschikking en terugvordering ook een administratieve boete opgelegd aan de verzekerde. Ten aanzien van 12 kinderen is de zaak na terugvordering overgedragen aan de afdeling Fraude & Opsporing (F&O) van de SVB.

De afdeling F&O zal in deze 12 gevallen na overleg met het Openbaar Ministerie (O.M) mogelijk overgaan tot aangifte tegen de verzekerden (het betreft hier 8 verzekerden). Mocht het O.M. besluiten niet tot vervolging van deze verzekerden over te gaan, zal alsnog een administratieve boete worden opgelegd.

Herziening naar enkelvoudige kinderbijslag

Bij 1 kind is de kinderbijslag per eerste gelegenheid omgezet in enkelvoudige kinderbijslag maar is geen terugvordering ingesteld. In dit geval kon wel aangetoond worden dat de moeder bij het kind verblijft, maar niet dat dat in het verleden ook het geval was geweest.

Beëindiging recht

Ten aanzien van 1 kind is het recht per eerste gelegenheid beëindigd. Het betreft een kind dat naar het oordeel van het bureau niet uitwonend was omdat beide ouders bij het kind in Turkije verblijven daardoor niet meer verzekerd zijn voor de AKW. Een vervolgonderzoek in Turkije moet nog uitwijzensinds wanneer deze situatie zich voordoet.

Handhaving recht

Ten aanzien van 4 kinderen is het recht op kinderbijslag ongewijzigd gehandhaafd. Voor 1 van deze kinderen is nooit tweevoudige kinderbijslag uitgekeerd omdat de aanvrager om kinderbijslag niet kon aantonen te voldoen aan de onderhoudseis voor tweevoudige kinderbijslag. Het feit dat het kind niet uitwonend is, heeft derhalve niet geleid tot aanpassing van het recht op kinderbijslag ten behoeve van dit kind.

Ten aanzien van 3 kinderen is het recht op tweevoudige kinderbijslag ongewijzigd gehandhaafd aangezien de ouders alsnog aannemelijk konden makendat hun verblijf bij de kinderen in Turkije van tijdelijke aard was.

2.6a Bezwaar & Beroep.

De SVB heeft inmiddels een beslissing genomen ten aanzien van alle 27 kinderen waarvan het bureau in Ankara constateerde dat deze mogelijk niet uitwonend waren. Tegen de naar aanleiding van deze beslissingen afgegeven beschikkingen zijn ten aanzien van 10 kinderen bezwaarschriften ingediend.

Bij 1 kind is het bezwaar gegrond verklaard. Op het adres van het kind in Turkije werd ook de moeder aangetroffen. Aangezien de ouders hebben kunnen aantonen dat hun verblijf bij het kind in Turkije van tijdelijk aard is geweest, heeft de terugvordering in de bezwaarprocedure geen stand gehouden.

Bij 5 kinderen is het bezwaarschrift ongegrond verklaard en bij 4 kinderen is het bezwaarschrift nog in behandeling.

De in dit rapport vermelde eindresultaten hebben betrekking op de stand van zaken per 1 mei 2009. In een aantal gevallen is de beslissing tot terugvordering recent genomen. De verzekeren kunnen nog tegen de afgegeven beschikking in bezwaar gaan.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het totale bedrag aan terugvorderingen en boetes met betrekking tot de onrechtmatig verkregen kinderbijslag voor de uitwonende kinderen in Turkije per 1 mei 2009.

Turkije	Aantal kinderen	Bedrag
Terugvordering	20	€115.713,90
Boetes	9	€ 2.350,00
Totaal		€ 118.063,90

(tabel 14)

3. Bevindingen vanuit het veldonderzoek

3.1 Werkwijze.

Het onderzoek naar het uitwonend zijn van de betrokken kinderen, is zowel in Marokko als in Turkije op dezelfde wijze uitgevoerd:

1. Schoolbezoek
Zowel in Marokko als Turkije is in gevallen waarbij was opgegeven dat de kinderen uitwonend waren ten opzichte van de wettige ouders, eerst een bezoek gebracht aan de school waar de kinderen ingeschreven stonden. Vervolgens werd aan het schoolhoofd en indien mogelijk aan de desbetreffende kinderen zelf gevraagd waar de kinderen woonden en wie hun verzorgers waren.
2. Verklaring autoriteit
Vervolgens werd navraag gedaan bij het wijkhoofd en/of de bevolkingsadministratie om informatie te verzamelen omtrent het adres waar de kinderen bij verzorgers zouden verblijven.
3. Huisbezoek
Indien (één van) de wettige ouder(s) op het bezochte adres werd(en) aangetroffen, werd zij/hij, bij ontkenning dat men op het bezochte adres woonde en indien van toepassing, geconfronteerd met de bevindingen opgedaan op de scholen en bezoeken aan wijkhoofden en bevolkingsadministraties. In dergelijke gevallen werd aan de aangetroffen ouder gevraagd de paspoorten in te mogen zien om te kunnen vaststellen welke perioden men in Turkije of Marokko verbleef. Aangezien de meeste klanten over een dubbele nationaliteit beschikken, werd behalve naar de Nederlandse paspoorten ook gevraagd naar de Marokkaanse en Turkse paspoorten. In Turkije verzocht men de op het adres aangetroffen ouder tevens om een uittreksel met daarop de in- en uitreisdata bij de politie in Turkije op te vragen om aan de hand van dit uittreksel exact de verblijfsduur van de ouders in Turkije te kunnen bepalen.

Onderstaand zijn de bevindingen, zoals opgedaan tijdens het veldonderzoek weergegeven. Deze bevindingen hebben geleid tot aanscherping van het beleid, zie verder paragraaf 5.

3.2 Bevindingen.

Uit het onderzoek is geconstateerd dat in alle 108 gevallen een of beide ouders van de kinderen mogelijk voor langere tijd bij de als uitwonend opgegeven kinderen verbleven. In de meeste gevallen betreft het kinderen waarbij opgegeven was dat de kinderen wegens studieredenen bij familie (grootouders of ooms en tantes) waren ondergebracht en door hen werden verzorgd.

In 10 gevallen was bij de SVB bekend dat beide ouders in Turkije of Marokko verbleven, maar op een ander adres. Het betreft hier WAO'ers die al voor het jaar 2000 met behoud van uitkering naar Marokko of Turkije waren geremigreerd en op grond van die uitkering recht bleven houden op kinderbijslag.

In 2 gevallen betreft het kinderen van wie was opgegeven dat zij intern op een school verbleven.

Vooraf in Marokko is gebruik gemaakt van de lokale autoriteiten voor het vergaren van informatie met betrekking tot het adres van de uitwonende kinderen.

De wijkhoofden zijn goed op de hoogte wie op welk adres woont en gaven vaak aan dat de wettige ouder(s) feitelijk op het opgegeven adres bij de kinderen woonde(n). Ook de scholen hebben goed inzicht met betrekking tot waar en bij wie de kinderen daadwerkelijk verblijven. De scholen gaven aan dat de feitelijke verzorger van de kinderen de wettige ouder was en dat de ouder ook hun aanspreekpunt was met betrekking tot de schoolresultaten van de als uitwonend opgegeven kinderen.

De op het adres aangetroffen ouder gaf in nagenoeg alle gevallen aan op vakantie in Marokko of Turkije te zijn in weerwil van de uitspraken van de school dan wel lokale autoriteiten.

Gevraagd naar inzage in de paspoorten, waren deze om onduidelijke redenen niet voorhanden of alleen het Nederlandse paspoort waarin geen in- en uitreisstempels van Marokko of Turkije te vinden zijn. In dit verband dient opgemerkt te worden dat naar beide landen bij voorkeur met het Turkse of Marokkaanse paspoort wordt gereisd.

Aan het verzoek om bij de Turkse autoriteiten een uittreksel in- en uitreisdata op te vragen werd in een enkel geval voldaan. Het bureau in Rabat heeft voor een aantal gevallen bij het Marokkaanse Ministerie van Buitenlandse Zaken een verzoek ingediend om een overzicht van in- en uitreisdata te krijgen. Tot op heden is in één geval een dergelijk overzicht verstrekt. De Nederlandse Ambassadeur heeft hiervoor aandacht gevraagd bij het Marokkaanse autoriteiten.

Indien de ouder naar eigen zeggen slechts op vakantie was op het adres bij de kinderen en de reis per vliegtuig was ondernomen, kon men in geen van de gevallen een retourticket overleggen.

Drie Turkse aanvragers om tweevoudige kinderbijslag hebben uiteindelijk toegegeven feitelijk bij de kinderen in Turkije te verblijven. In Marokko is dit in 1 geval gebeurd.

3.3 Aanmelding 'uitwonend'

Uit het onderzoek in Marokko kwam ook naar voren dat in een aantal gevallen - naast de uitwonende kinderen in Marokko - nog jongere, niet leerplichtige kinderen (jonger dan 5 jaar) feitelijk bij de oudere broers en zussen verbleven en tevens ingeschreven stonden bij kleuterscholen in Marokko. Volgens de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens (het GBA) zouden ze bij de ouders in Nederland moeten wonen. Mogelijk worden deze jongere kinderen niet als uitwonend opgegeven om te voorkomen dat ze bij het bereiken van de leerplichtige leeftijd niet meer in aanmerking komen voor tweevoudige kinderbijslag op grond van uitwonend om studieredenen.

4. Bevindingen vanuit de afhandeling

4.1 Gevalsbehandeling.

Uit de onderzochte dossiers is gebleken dat aanvragers om kinderbijslag over het algemeen persoonlijk aan het loket van de vestigingskantoren komen opgeven dat hun kinderen naar het buitenland verhuizen. Tijdens het gesprek aan het loket van de kantoren geven de verzekerden aan dat het kind uitwonend wordt. Hierbij geeft men aan dat het zelfstandig uitwonend wordt, dat het intern op een school of internaat gaat wonen of dat het bij familieleden in het buitenland wordt ondergebracht.

Gebleken is dat bij de vaststelling van het recht op enkelvoudige of tweevoudige kinderbijslag de nadruk vooral heeft gelegen op het voldoen aan de onderhoudseis door de verzekerde. Bij de beoordeling van het al dan niet uitwonend zijn, werd behoudens het versturen van een jaarlijkse school- en onderhoudsverklaring afgegaan op het GBA. Stonden beide ouders volgens het GBA in Nederland ingeschreven, was het onderwijs van de kinderen in Marokko of Turkije akkoord en voldeed de aanvrager aan de onderhoudseis dan werd tweevoudige kinderbijslag toegekend. Ieder kwartaal werd vervolgens door middel van het bij de verzekerde opvragen van betaalbewijzen de onderhoudsbijdrage getoetst.

In de regel maakt de SVB de kinderbijslag (inclusief Kindgebonden Budget) ten behoeve van uitwonende kinderen in Marokko rechtstreeks over naar de verzorger van de kinderen. De verzekerde, die uitwonende kinderen in Marokko heeft, dient dan aan te tonen dat hij de overgemaakte kinderbijslag (en Kindgebonden Budget) aanvult tot een bedrag van €1.061 per kwartaal per uitwonend kind om in aanmerking te komen voor tweevoudige kinderbijslag

4.2 Fraudealertheid

Uit het dossieronderzoek is ook gebleken dat de SVB in de gevalsbehandeling mogelijke signalen dat (één van) de ouder(s) niet meer in Nederland woont onvoldoende oppikte. Daarbij gaat het vooral om vergelijkbare woon- en leefsituaties en gedragingen van aanvragers. In voorkomende gevallen zou een herkenbaar patroon voldoende aanleiding moeten geven tot doorvragen.

4.3 Presentatieplicht

Een middel om aanvragers aan te laten tonen dat zij in Nederland wonen is de presentatieplicht. De presentatieplicht is bij de AKW-gevalsbehandeling in het leven geroepen omdat gebleken was dat aanvragers om kinderbijslag van wie de partner en de kinderen buiten Nederland woonden, zelf ook vaak niet meer in Nederland woonden. Het doel van de presentatieplicht is dat verzekerden in voorkomende gevallen aantonen dat zij nog ingezetenen van Nederland zijn.

Een oproep voor de presentatieplicht blijft achterwege voor verzekerden van wie de kinderen in Nederland hebben gewoond en vooropgezet tijdelijk in het buitenland verblijven, bijvoorbeeld om studie en stageredenen.

4.4 Bewijsvoering.

In de afzonderlijke gevalbehandeling is gebleken dat in een aantal gevallen – ondanks diverse verklaringen en constatering - niet tot terugvordering kon worden overgegaan omdat de bewijzen van het niet uitwonend zijn, niet hard genoeg waren. De rapportages van de bureaus zijn vaak gebaseerd op mondelinge verklaringen van scholen, lokale overheden, buurtbewoners en soms kinderen. In een aantal bezwaar- en beroepszaken hebben terugvorderingen daarom geen stand gehouden (zie paragraaf 2).

Het verkrijgen van aanvullende bewijzen door middel van een onderzoek naar de bewoners van het opgegeven adres in Nederland, kan meer worden toegepast dan nu is gebeurd. Overigens kan een aanvrager op basis van de huidige regelgeving relatief eenvoudig, door te verklaren dat beide ouders vanaf heden weer in Nederland wonen, het recht op tweevoudige kinderbijslag doen herleven.

4.5 Begripsdefiniëring

In de behandeling van de 108 gevallen wekte het begrip “huishouden” verwarring. Een kind is uitwonend als het niet tot het huishouden van de aanvrager om kinderbijslag behoort en tevens niet als eigen kind, aangehuwd kind of pleegkind tot het huishouden van een ander behoort. Het begrip huishouden is in de AKW niet gedefinieerd. Volgens de SVB Beleidsregels en Instructies is de hoofdregel dat van één huishouden sprake is als het kind op dezelfde plaats woont als waar de overige gezinsleden wonen. Bij twijfel of hiervan sprake is wordt een kind geacht te wonen waar hij/zij het merendeel van de voor de nachtrust bestemde tijd doorbrengt, dat wil zeggen ten minste vier nachten per week.

Zowel in de SVB-instructies als in de SVB-Beleidsregels was geen nadere precisering beschreven met betrekking tot uitwonende kinderen die bij familie op een adres wonen waar ook één van de wettige ouders woont of vaak verblijft. In de beoordeling van het uitwonend zijn van kinderen stuitte de gevalsbehandelaars op vragen met betrekking tot wiens huishouden het kind behoort dat bijvoorbeeld bij grootouders in het buitenland is ondergebracht en een ouder voegt zich later bij het kind op het adres van de grootouders. Behoort het kind dan nog als niet eigen- aangehuwd of pleegkind tot het huishouden van de grootouders (mogelijk tweevoudige kinderbijslag) of behoort het als eigen kind tot het huishouden van de wettige ouder (enkelvoudige kinderbijslag)? Tevens was niets beschreven over de duur (in dagen of maanden) die een ouder bij een uitwonend kind kan verblijven om het kind nog als uitwonend aan te merken.

Daarnaast bestaat er een discrepantie in de AKW wetgeving met betrekking tot het begrip ingezetenschap in relatie tot het vormen van één huishouden. Ouders staan in de regel in het GBA als ingezetene geregistreerd. Dit blijft onveranderd zolang een ouder naar eigen zeggen tijdelijk bij de kinderen verbleef omdat bijvoorbeeld een familielid was overleden, Nederland niet metterwoon verlaten had en niet de intentie had zich blijvend in Marokko of Turkije te vestigen. Vervolgens deed de vraag zich voor of het mogelijk is gedurende een periode een huishouden te vormen in Marokko of Turkije terwijl de betrokken persoon ook als ingezetene in Nederland wordt aangemerkt.

5. Genomen maatregelen

Op grond van de (tussentijdse) resultaten, de bevindingen vanuit het veldonderzoek en de afhandeling van de gevallen heeft de SVB diverse maatregelen getroffen dan wel in gang gezet ter aanscherping van het beleid. Doel hiervan is het risico van misbruik terug te brengen en de handhavingmogelijkheden te verbeteren. Een deel van de maatregelen is met terugwerkende kracht of per direct ingevoerd:

1. Integrale controle schooljaar 2008/2009 en schooljaar 2009/2010 en nader onderzoek naar andere landen waar tweevoudige kinderbijslag wordt toegekend.
2. Schriftelijke verklaring aanvrager voorafgaand aan toekenning
3. Bewijslast bij aanvrager en bijbehorende verplichtingen
4. Uitbreiding onderzoeksmogelijkheden bij aanvraag
5. Nadere precisering criteria 'uitwonend' en 'huishouden'
6. Aanscherpingen beleid omtrent gevalsbehandeling

Onderstaand worden de maatregelen verduidelijkt.

5.1 *Integrale controle*

Op basis van een steekproef onder studerende, uitwonende kinderen in 2007 is besloten om alle uitwonende kinderen in Turkije en Marokko te onderzoeken voor wat betreft het schooljaar 2007/2008, waar deze rapportage zich op richt. Gezien het gebleken hoge risico binnen de groep uitwonende kinderen wordt ook in het schooljaar 2008/2009 en 2009/2010 een integrale controle uitgevoerd op alle uitwonende kinderen in Turkije en Marokko ten behoeve van wie tweevoudige kinderbijslag is aangevraagd of toegekend. Daarnaast wordt onderzoek verricht op andere landen waar tweevoudige kinderbijslag wordt toegekend. De resultaten van deze controles worden in de jaarlijkse handhavingrapportage opgenomen.

5.2 *Schriftelijke verklaring aanvrager (voorafgaand aan toekenning)*

De verzekerde en partner moeten met terugwerkende kracht tot peildatum 1 april 2009 door middel van een daartoe strekkende schriftelijke verklaring aangeven dat hun in het buitenland wonende kind werkelijk uitwonend is en zij om die reden voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor tweevoudige kinderbijslag. Zodoende kan over deze voorwaarden in een later stadium geen verschil van mening ontstaan.

5.3 *Bewijslast bij aanvrager en bijbehorende verplichtingen*

De SVB heeft de verplichtingen die de aanvrager heeft om aan te tonen dat hij recht heeft op tweevoudige kinderbijslag, verduidelijkt en verscherpt. Dit nieuwe beleid moet duidelijkere handvatten bieden voor de verzekerde én de gevalsbehandelaars en wordt in het SVB instructie- en voorlichtingsmateriaal verwerkt.

In het bestuursrecht geldt als uitgangspunt dat de bewijslast bij een aanvraag vooral bij de aanvrager rust. Zolang over een kwartaal nog geen tweevoudige kinderbijslag is toegekend, mag van de AKW-verzekerde worden verlangd dat hij aannemelijk maakt dat zijn stelling dat recht bestaat op tweevoudige kinderbijslag juist is. Daarom kan van ouders worden gevraagd

dat zij aantonen dat zij tijdelijk bij het kind verblijven. Dit kan bijvoorbeeld door het tonen van een retourticket of het periodiek tonen van de paspoort(en).²

Op deze manier kan worden nagegaan of zij niet tot hetzelfde huishouden behoren als hun kind. Deze laatste verplichting kan worden beschouwd als een controlevoorschrift in de zin van artikel 16 AKW en is te verenigen met het in het bestuursrecht gehanteerde uitgangspunt dat de bewijslast bij een aanvraag vooral bij de aanvrager rust.

Bij een ambtshalve te nemen besluit, zoals een herziening of intrekking met terugwerkende kracht, rust de bewijslast in beginsel overwegend op het bestuursorgaan³, tenzij blijkt dat de feitelijke situatie niet overeenstemt met de situatie die bekend is bij de SVB. In die gevallen geldt een omkering van de bewijslast.

In gevallen waarin al tweevoudige kinderbijslag is toegekend zijn de verificatieonderzoeken, zoals die zijn verricht door de bureaus in Marokko en Turkije, een goede manier om aan te tonen dat de feitelijke situatie niet overeenstemt met hetgeen is doorgegeven aan de SVB. Als een ouder tijdens het onderzoek wordt aangetroffen op het adres van zijn kind, terwijl deze volgens de bij de SVB bekende gegevens in Nederland woont, mag van hem worden verlangd dat hij aannemelijk maakt dat hij daar slechts tijdelijk verblijft. Dit geldt ook als gegevens uit andere bronnen, zoals een verklaring van een wijkhoofd of een schooldirecteur, er op wijzen dat ouder en kind feitelijk langdurig op hetzelfde adres verblijven. De SVB kan dan in alle redelijkheid van die ouder verlangen dat hij, bijvoorbeeld door het tonen van zijn paspoort(en) of een retourticket, aantoont of het verblijf al dan niet als tijdelijk kan worden beschouwd. Als de ouder dit niet kan of wil aantonen, gaat de SVB niet over tot de toekenning van tweevoudige kinderbijslag.

De SVB zal ouders met uitwonende kinderen in het buitenland standaard als doelgroep in de presentatieplicht opnemen. In ieder geval kan de gevalsbehandelaar in individuele gevallen, als daar aanleiding voor bestaat, hiertoe overgaan. Bij oproepen in het kader van de presentatieplicht van verzekerden met uitwonende kinderen in Marokko of Turkije wordt aan beide ouders gevraagd zich te legitimeren aan de hand van zowel hun Nederlandse als hun Marokkaanse of Turkse paspoort (bij Turkse ouders kan ook een uittreksel in- en uitreisdata van de klant worden geëist).

5.4 Uitbreiding onderzoeksmogelijkheden bij aanvraag tweevoudige kinderbijslag

- Bij de aanvraag om tweevoudige kinderbijslag ten behoeve van een uitwonend kind in het buitenland, wordt altijd bij de verzekerde een gewaarmerkte verklaring van een bevoegde autoriteit opgevraagd waaruit blijkt op welk adres het kind woont, met wie en in welke relatie zij tot het kind staan.
- Alvorens tweevoudige kinderbijslag toe te kennen ten behoeve van uitwonende kinderen in Marokko of Turkije kan de gevalsbehandelaar altijd eerst een onderzoek laten instellen door de attaché naar het daadwerkelijk uitwonend zijn van kinderen;
- Bij twijfel omtrent de verblijfplaats van de ouders met uitwonende kinderen in het buitenland kan gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid een huisbezoek af te leggen op het adres in Nederland waar de ouders ingeschreven staan.

² In Turkije kan daarnaast van betrokkene worden gevraagd dat hij een uittreksel “in- en uitreisdata” opvraagt bij de politie.

³ Y.E. Schuurmans, *Bewijslastverdeling in het bestuursrecht. Zorgvuldigheid en bewijsvoering bij beschikkingen*, Leiden: Kluwer 2005, p. 304-310.

5.5 Nadere precisering criteria 'uitwonend' en 'huishouden'

De SVB heeft de criteria omtrent 'uitwonend' en 'huishouden' ten behoeve van de AKW nader ingevuld. Dit nieuwe beleid biedt duidelijkere handvatten voor de klant én de gevalsbehandelaars. Het nieuwe beleid is in mei 2009 in het SVB instructie- en voorlichtingsmateriaal verwerkt.

Om te bepalen of een kind al dan niet als uitwonend kan worden aangemerkt, wordt aansluiting gezocht bij de regeling van de forfaitaire onderhoudsbijdrage, die sinds 1 januari 2007 is opgenomen in artikel 7a van het Besluit Onderhoudsvoorwaarden Kinderbijslag.⁴ Aansluiting bij dit uitgangspunt betekent dat de SVB niet langer aanneemt dat sprake is van een uitwonend kind als de ouder zijn kind louter op grond van de forfaitaire onderhoudsbijdrage in belangrijke mate onderhoudt. Dit is het geval als de ouder 46 dagen of meer per kwartaal bij het kind verblijft. In verband met het recht op tweevoudige kinderbijslag maakt het niet uit welke ouder bij het kind verblijft: het hoeft niet de ouder te zijn die aanspraak maakt op kinderbijslag.⁵ Als de ouders gedurende verschillende periodes bij het kind verblijven, geldt voorts dat de SVB de dagen van die verblijven bij elkaar optelt.

Als een ouder 46 dagen of meer in een kwartaal bij het kind verblijft, wordt hij geacht vanaf de peildatum van dat kwartaal een huishouden met dat kind te vormen. Periodes korter dan 46 dagen die vallen binnen een kwartaal, worden bij elkaar opgeteld.

Als een ouder in twee opeenvolgende kwartalen minder dan 46 dagen bij het kind verblijft, maar beide periodes samen vormen een aaneengesloten verblijf van 46 dagen of meer, dan wordt de ouder geacht een huishouden met het kind te vormen vanaf de eerste peildatum die in dit verblijf valt.

5.6 Aanscherpingen beleid omtrent gevalsbehandeling

Om de fraudealertheid te verhogen en het risico op misbruik te verlagen, is het beleid op de uitvoering van de gevalsbehandeling aangescherpt door:

- Aanpassing van de instructies zoals in voorgaande punten beschreven.
- Via leercirkels tijdig en structureel pogingen tot misbruik te onderkennen
- Extra aandacht voor dossiervorming en –overdracht.

Het onderzoek in het schooljaar 2007/2008 naar uitwonende kinderen in Marokko en Turkije wordt met dit eindrapport en genomen maatregelen afgesloten.

⁴ Op grond van deze bepaling past de SVB een forfaitaire onderhoudsbijdrage toe als het kind bij de verzekerde verblijft of als de verzekerde bij zijn kind verblijft, terwijl het kind niet tot het huishouden van de verzekerde behoort. Voor iedere dag dat de verzekerde bij zijn kind verblijft wordt een forfaitair bedrag van €9,- meegeteld als onderhoudsbijdrage. Dit betekent dat een verzekerde die in een kwartaal 46 dagen bij zijn kind verblijft niet hoeft aan te tonen dat hij het in belangrijke mate onderhoudt, en alleen op grond van de duur van zijn verblijf recht heeft op kinderbijslag. Voor hem gelden daarom feitelijk de voorwaarden die zouden gelden als het kind tot zijn huishouden behoorde.

De termijn van 46 dagen heeft niet alleen als voordeel dat wordt aangesloten bij het onderhoudsbeginsel, maar ook dat deze overeenkomt met de helft van een kwartaal. Bovendien behoudt de ouder met deze termijn de mogelijkheid om op jaarbasis 4 keer 45 dagen bij zijn kind door te brengen. Dit komt ongeveer neer op 26 weken per jaar, wat ook de maximaal toegestane vakantieduur is in het kader van de Wet Werk en Bijstand.

⁵ Zolang de andere ouder nog verzekerd is voor de AKW zal de conclusie dat deze tot het huishouden van de kinderen gaat behoren, leiden tot een wisseling van het voorrangrecht bedoeld in artikel 18 lid 4 AKW.